

_____ (naziv i sedište poslodavca)

_____ (broj)

_____ (datum i mesto)

Na osnovu člana 12. tačka 7) Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. _____) _____ (navesti nadležni organ kod poslodavca, odnosno lice utvrđeno zakonom ili opštim aktom poslodavca ili lice koje oni ovlaštene) _____ (navesti naziv i sedište poslodavca) donosi:

UPUTSTVO O PREVENTIVNIM MERAMA ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD PRI KORIŠĆENJU OPREME ZA RAD NAMENJENE ZA DIZANJE TERETA

I Opšte odredbe za korišćenje opreme za rad

Član 1

Oprema za rad mora biti montirana, postavljena i korišćena na takav način da se smanje rizici po korisnike i druge zaposlene, tako što će se obezbediti dovoljno prostora između pokretnih delova opreme za rad i nepokretnih ili pokretnih delova u njenoj okolini i kako bi svi oblici energije i supstance koje se koriste ili koje nastaju mogli biti uneti ili uklonjeni na bezbedan način.

Oprema za rad mora biti montirana ili demontirana pod bezbednim uslovima, naročito poštujući uputstva koja je dostavio proizvođač.

Oprema za rad koju može da udari grom pri korišćenju mora biti zaštićena odgovarajućim uređajima ili sredstvima protiv udara groma.

II Opšte odredbe u vezi korišćenja opreme za rad namenjene za dizanje tereta

Član 2

Oprema za rad koja je pokretna ili se može demontirati i koja je projektovana za dizanje tereta mora biti korišćena na način kojim se obezbeđuje njena stabilnost u toku korišćenja u svim predvidivim uslovima, uzimajući u obzir stanje podloge.

Član 3

Po pravilu, dizanje lica dozvoljeno je na opremi za rad uz primenu pribora za dizanje koji su projektovani za tu svrhu.

Izuzetno, oprema za rad koja nije projektovana za dizanje lica može se koristiti u tu svrhu, pod uslovom da su preduzete odgovarajuće mere kako bi se osigurala bezbednost i zdravlje na radu.

Kada se zaposleni nalaze na opremi za rad koja je projektovana za dizanje tereta, mora u svakom trenutku biti popunjeno kontrolni položaj. Lica koja se podižu moraju biti opremljena pouzdanim sredstvima komunikacije. U slučaju opasnosti, mora biti obezbeđena njihova bezbedna evakuacija.

Član 4

Poslodavac je dužan da sproveđe sve mere da zaposleni ne budu prisutni ispod tereta koji visi, izuzev u slučaju kada se posao ne može obaviti na drugačiji način.

Član 5

Teret ne sme da se prenosi iznad nezaštićenih radnih mesta na kojima su prisutni zaposleni.

Samo izuzetno, ukoliko to zbog prirode posla nije moguće, neophodno je primenom drugih mera obezbediti odgovarajuću bezbednost zaposlenih.

Član 6

Pribor za dizanje tereta mora biti izabran prema karakteristikama tereta koji se prenosi i to prema:

- tačkama zatezanja
- tačkama pričvršćivanja
- trenutnim atmosferskim uslovima.

Pri odabiru pribora za dizanje tereta neophodno je uzeti u obzir način i putanju dizanja.

Pribor za dizanje mora biti jasno obeležen tako da korisnici budu upoznati sa njegovim karakteristikama tamo gde se pribor ne demontira nakon korišćenja.

Član 7

Pribor za dizanje mora se čuvati na način na koji se obezbeđuje da se ne ošteti ili da se ne smanji njegova pouzdanost.

III Posebne odredbe o opremi za rad za dizanje tereta koji nije vođen

Član 8

Ukoliko su dva ili više elementa opreme za rad za dizanje tereta koji nije vođen montirani ili postavljeni na lokaciji na takav način da se njihovi radijusi preklapaju, u tom slučaju moraju se preduzeti odgovarajuće mere da se izbegne sudaranje tereta i (ili) samih delova opreme.

Član 9

Kada se pokretna oprema za rad koristi za dizanje tereta koji nije vođen moraju se preduzeti odgovarajuće mere da se spreči njeno naginjanje, prevrtanje, pomeranje ili klizanje.

U tom slučaju, neophodno je da se izvrši kontrola i preduzmu drugi vidovi provere kako bi se osiguralo da se ove mere pravilno primenjuju.

Član 10

Ukoliko rukovalac opreme za rad koja je projektovana za dizanje tereta koji nije vođen, bilo direktno ili uz pomoć pomoćnog uređaja koji obezbeđuje neophodne informacije - nema neposrednu vidljivost celokupne putanje tereta, stručno lice mora biti u komunikaciji sa rukovaocem i da ga navodi.

Takođe je neophodno preduzeti sve organizacione i druge mere da se spreči sudaranje tereta koje bi moglo da ugrozi zaposlene.

Član 11

Rad mora biti organizovan na takav način da se pri ručnom vezivanju ili skidanju tereta, isti može obaviti bezbedno, posebno tako da zaposleni imaju neposrednu ili posrednu kontrolu nad opremom za rad.

Član 12

Sve operacije dizanja tereta moraju biti savesno i pravilno planirane, sa odgovarajućim nadzorom. Iste je neophodno sprovoditi na način da se zaštiti bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu.

Član 13

Ukoliko teret treba da bude podignut istovremenim korišćenjem dva ili više dela opreme za dizanje tereta koji nije vođen, mora se utvrditi i primeniti postupak da bi se obezbedila dobra komunikacija i koordinacija između rukovalaca teretom.

Član 14

U slučaju da oprema za rad koja je projektovana za dizanje tereta koji nije vođen ne može da zadrži teret u slučaju potpunog ili delimičnog prekida snabdevanja električnom energijom, moraju se sprovesti odgovarajuće mere da bi se izbeglo izlaganje zaposlenih rizicima koji mogu nastati iz tog događaja.

Član 15

Teret koji visi ne sme biti ostavljen bez nadzora izuzev u slučaju kada je zabranjen pristup u područje opasnosti, a teret bezbedno visi i bezbedno se drži.

Član 16

Korišćenje na otvorenom opreme za rad koja je projektovana za dizanje tereta koji nije vođen mora biti obustavljeno u slučaju da se meteorološki uslovi pogoršaju do te mere da ugrožavaju bezbedno korišćenje opreme za rad i izlažu zaposlene rizicima.

U tom slučaju, moraju se preduzeti sve odgovarajuće mere da se izbegne prevrtanje opreme kako bi se izbegli rizici po zaposlene.

Član 17

Sa sadržinom ovog uputstva neophodno je upoznati sve zaposlene na način koji će im omogućiti njegovu doslednu primenu.

Poslodavac:

(Ovlašćeno lice)